

La clau

La ministra **Mato** ha demanat a les televisions que avancin l'horari d'emissió del seu informatiu principal per afavorir un canvi dels costums a Espanya que ajudi a millorar la conciliació de la vida laboral i la familiar. Sempre m'ha semblat una gosadia que els que controlen el Butlletí Oficial de l'Estat demanin favors a tercers per atendre determinades demandes. Acostumen a ser excuses del mal pagador. Una manera amable d'acomiar alguna visita al ministeri sense donar cops de porta. I, a més a més, la seva proposta és una solució antiga. La televisió pesa menys en la societat actual del que pesava a finals del segle XX. Llavors, el que no sortia a la televisió no

L'horari d'una ministra del segle XX

ALBERT
Sáez
DIRECTOR
ADJUNT



existia. Ara ja no és així. Perquè hi ha mitjans d'informació i d'entreteniment alternatius i també perquè els usuaris poden consumir els continguts televisius quan els dona

la gana, sense que ho decideixin els quatre senyors que es van reunir amb **Mato**.

Illa horària

Espanya és avui una illa de Robinson Crusoe en matèria d'horaris laborals i comercials. Ningú a Europa acaba la jornada laboral passades les vuit del vespre ni dedica més de tres hores a dinar al migdia. Ni Itàlia, ni Portugal. Molt menys encara els veïns del nord. El que és més curiós, com ha estudiat qui més sap d'aquest tema, **Ignacio Buqueras**, és que Espanya tenia, a principis del segle XX, horaris més europeus que a principis del XXI. I la ministra té molt a fer, si vol, en aquest àmbit: canviar els horaris de les adminis-

tracions públiques, de les escoles, del Congrés dels Diputats, on per estalviar-se una nit d'hotel i cobrar la dieta són capaços d'acabar un ple a les onze de la matinada. Podem aconseguir-ho, com vam poder deixar de fumar als restaurants o reduir la velocitat a les autopistes. Faci una llei, senyora ministra, pacti-la amb l'oposició i les comunitats autònomes i deixi de fer populisme amb els directius de televisió.

Canviar els horaris és un element substancial del canvi cultural que necessita aquest país si no vol tornar a tenir altres crisis com l'actual. Si queda en mans de les televisions, no passarà.

@albertsaez

La roda



En defensa de la democràcia representativa

Que un grup de persones, com les de Societat Civil Catalana (SCC), s'organitzin per defensar les seves idees dins del que entenem per una democràcia liberal, d'entrada és una bona notícia. No obstant, la dubtosa trajectòria d'algunes de les associacions que hi ha al darrere, el fet de no ser un grup organitzat amb voluntat d'establir ponts (amb els inconvenients associats dels quals advertia **Robert Putnam** als anys 90) i la seva voluntat de tenir vasos comunicants amb l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) no indica sinó que només servirà per mantenir una tensió que ells mateixos critiquen.

En una mostra d'independència de l'associació, **Alicia Sánchez-Camacho** va dir en sessió parlamentària que SCC era la Catalunya silenciada. No està malament per a un col·lectiu que ha protagonitzat una portada d'*El Mundo*, entrevis-

Societat Civil Catalana s'arroga, com l'ANC, una representativitat que no li correspon

tes a RAC1, Catalunya Ràdio, TV-3, reportatges a TVE i Telemadrid (on no se sap res de l'ANC). Una Assemblea, per cert, que era objecte de crítiques –amb raó– per apropiarse del nom d'alguna cosa que ja està al Parlament, l'autèntica assemblea de Catalunya.

No obstant, SCC cau també en el mateix error al voler-se apropiat de la representació de la societat civil amb el seu nom i intenta fer trampes quan al seu manifest es reivindica com a cosmopolita mentre que entre els seus impulsors més significatius hi ha carlistes convençuts. Davant d'una situació d'aquestes característiques, on hi ha dos grans blocs associatius enfrontats i poc donats als matisos, a alguns només ens queda confiar en un Parlament ple de pluralitat, amb majories clares però complexes, i al qual confiem la nostra representació. És clar que també podríem organitzar-nos, tot i no ser majoritaris en aparença, però amb la voluntat d'ocupar un espai de centralitat. ≡

Un referent polític

La Mancomunitat, lluny i a prop

Al catalanisme se li va presentar una oportunitat d'actuar de forma efectiva el 1914 i la va aprofitar

MARÇAL
Sintes



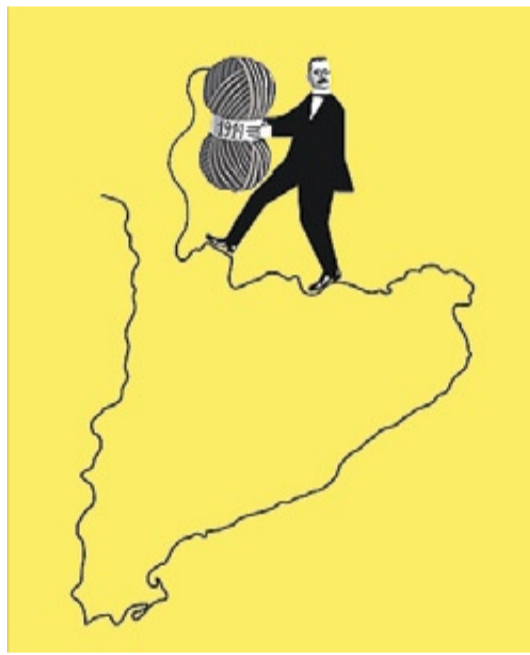
Enric Prat de la Riba n'era perfectament conscient. Es va adonar des del primer instant de la connexió entre el 1714 i el 1914, dates que enguany recordem. Si el 1714 va significar el final d'un determinat ordre de coses, l'ensorrament d'un món, el 1914, dos-cents llargs anys després, Catalunya començava a recuperar part d'allò que havia perdut amb la derrota, allò que havia estat arrasat després de la que fou una defensa, la de Barcelona, tan noble i heroica com suïcida. Certament, la Mancomunitat de Catalunya no ofereix, a l'hora de les commemoracions, les dosis concentrades d'èpica i dramatisme que ens brinda la Guerra de Successió, i més concretament la caiguda de Barcelona. No obstant, la Mancomunitat, la ingent i exemplar obra que va dur a terme, serveix de demostració feaent que el catalanisme no és només un ressort defensiu o resistencial, sinó que pot ser també una força positiva molt valuosa, capaç de construir, de servir eficaçment al benestar comú i orientar el conjunt del país en la bona direcció.

EL 1914, amb el naixement de la Mancomunitat, recomençava, doncs, el futur. Al catalanisme modern se li presentava l'oportunitat d'actuar de forma efectiva, concreta, sobre el país, un país que volia millor, modern, que mirés a Europa. L'oportunitat no la van desaproveitar

en absolut. La Mancomunitat, que suposava la unió de les quatre diputacions provincials –una possibilitat d'autogovern que enlloc més de l'Estat espanyol va ser aprofitada–, no va rebre ni fons ni competències afegides per part de l'Estat. Malgrat això, tal com va recordar fa poc el president de la Generalitat, **Artur Mas**, els homes i les dones que van tirar endavant la tasca de la Mancomunitat van aconseguir una veritable revolució amb molt pocs recursos i en molt poc temps (amb prou feines 10 anys, si els comptem fins a la dictadura de **Primo de Rivera**; una mica més, si considerem que la Mancomunitat no seria dissolta fins al 1925).

La Mancomunitat de Catalunya va fer molt i ho va fer quasi tot molt ben fet. Tant és així que una pila d'aquelles realitzacions –carreteres, hospitals, escoles, biblioteques, comunicacions, normativització lingüística, etcètera– han perdurat fins als nostres dies. Però, ¿què és el que explica l'èxit espectacular de la Mancomunitat? ¿Quines ensenyances en podem treure, avui, el 2014, d'aquell fèrtil impuls de fa cent anys?

Prat de la Riba era un home d'idees. Més de despatx i escriptura que de grans proclames públiques o mitings partidaris. El primer encert del líder de la Lliga va ser, justament, fer una cosa que avui es fa difícil d'imaginar. **Prat de la Riba** es fa esforçar a



LEONARD BEARD

Un munt de coses fetes per Prat de la Riba fa un segle han perdurat fins als nostres dies

reunir entorn seu –el de Castellterçol estava especialment dotat per al pacte– aquells que pensava que podien ser útils al seu projecte, encara que no fossin de la seva mateixa corda. Un projecte que era modernitzador i europeïtzant, i també nítidament catalanista, atès que buscava unir el país, la nació, enllà de la provincialització i dotar-lo del que avui en diem *estructures d'Estat*.

Prat de la Riba va anar a trobar les persones que excel·lien en els diversos camps en què es proposava d'actuar. Però a més a més de les persones –un autèntic «Govern dels millors»–, i tan important com elles, **Prat**, batejat per **Eugeni d'Ors** el «seny ordena-

dor» de Catalunya, disposava d'un pla. Un pla que, i això és el que li donava la seva veritable força, responia a una visió i a uns objectius llargament covats, els quals, a més a més, garantien la coherència al conjunt.

A BANDA de l'equip humà i de la planificació, **Prat** i el seu successor, **Puig i Cadafalch**, van demostrar posseir la determinació necessària per executar, per convertir en realitat, allò que de primer només existia sobre el paper. El gust noucentista per l'ordre, el trobem, i de manera ben expressiva, en la manera que la Mancomunitat va consignar –amb una pulcritud exemplar– tot allò que duia a terme, que, ja s'ha dit, era moltíssim. Així, per exemple, com podem comprovar a l'exposició sobre la Mancomunitat al CCCB, els registres d'activitat eren continuats i exhaustius. Igualment pel que fa a la documentació fotogràfica, de manera que avui disposem d'una ingent col·lecció d'imatges, de gran bellesa i un valor incalculable, sobre l'acció de la Mancomunitat.

Excel·lència, visió, objectius, planificació, determinació en l'execució i rigor en el seguiment, registre i control –el que els anglesos en diuen *accountability*–. Sense tot això, el projecte modernitzador i catalanista d'aquella gent de la Mancomunitat no hauria sigut el que va ser, ni rebria el reconeixement i l'admiració que molt justament rep avui, passats cent anys de l'inici de la seva labor. Cent anys que tal vegada poden semblar molts i alhora també molt pocs. ≡
Periodista. Professor de Blanquerna-URL.